

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 30 maja 2023 r.

Znak: ZPS-3.431.13.5.2023.JP

**Pan
Sławomir Koruc
Wójt Gminy Brzeźno**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 18 – 20 kwietnia 2023 r. przeprowadzona została kontrola w trybie zwykłym w Gminie Brzeźno. Czynności kontrolne wykonywane były w siedzibie Urzędu Gminy Brzeźno (Brzeźno 50) oraz Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie (Brzeźno 32). Kontrolę przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie na podstawie upoważnienia Nr 42/2023 z 13 marca 2023 r. w składzie: Joanna Płachta – starszy inspektor wojewódzki, osoba kierująca zespołem i Joanna Dunajewska – inspektor wojewódzki.

Kontrolą objęto sposób realizacji zadań nałożonych na gminę przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 20 kwietnia 2023 r. oraz realizację zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w dniu 11 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Brzeźno.

Akta kontroli str. 1 – 19

Ustaień dokonano na podstawie analizy dokumentacji udostępnionej przez kontrolowaną jednostkę, wyjaśnień udzielonych przez Wójta Gminy Brzeźno, kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie oraz wskazanych pracowników.

Działalność Gminy Brzeźno w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

---

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.),

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477),

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości i negatywna.

Wójtem Gminy Brzeźno jest pan Sławomir Koruc. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku wójta.

Oceny dokonano na podstawie szczegółowej analizy sposobu realizacji przez Gminę Brzeźno następujących zadań z zakresu wspierania rodziny.

Zadanie podlegające kontroli	Ustalenia dokonane w trakcie kontroli
Opracowanie i realizacja 3-letniego programu wspierania rodziny	<p>W latach 2019 – 2021 obowiązywał <i>Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Brzeźno na lata 2019 – 2021</i> przyjęty uchwałą nr V/28/2019 Rady Gminy w Brzeźnie z 23 stycznia 2019 roku. Następnie uchwałą nr XXVII/170/2021 Rady Gminy w Brzeźnie z 30 listopada 2021 r. przyjęto <i>Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Brzeźno na lata na lata 2022 – 2024</i>. Uchwała wchodziła w życie z dniem 1 stycznia 2022 roku. Oznacza to, że zachowano ciągłość w opracowaniu i realizacji programów, a tym samym zrealizowano zapisy art. 176 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>W myśl art. 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań. Z analizy udostępnionej dokumentacji wynika, że w kontrolowanym okresie, trzykrotnie przekazano Radzie Gminy w Brzeźnie sprawozdania z realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj. za rok 2020, 2021 i 2022. W sprawozdaniach przedstawiono potrzeby związane z realizacją zadań. Terminy ich przekazania były zgodne z przepisami.</p> <p>W okresie objętym kontrolą gmina realizowała zadania z zakresu wspierania rodziny poprzez objęcie rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie w formie asystentury, pracy socjalnej oraz pomocy żywnościowej, rzeczowej i finansowej. Ośrodek współpracował z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: powiatowym centrum pomocy rodzinie, służbą kuratorską, sądem, policją, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, placówkami oświatowym, Centrum Kultury oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Brzeźnie. Dzieci z rodzin, w których występowały problemy opiekuńczo - wychowawcze korzystały z zajęć w ramach działalności funkcjonujących na terenie gminy placówek wsparcia</p>

	<p>dziennego prowadzonych w formie pracy podwórkowej. W szkole realizowano programy profilaktyczne, edukacyjne i wychowawcze. Teatr Kurtyna z Krakowa dla dzieci z terenu Gminy Brzeźno organizował w dniu 7 marca 2022 r. w Centrum Kultury w Brzeźnie spektakle teatralne <i>Mapa skarbów, Nowe trendy, Cisza</i>, a w dniu 28 lutego 2023 r. <i>Zaczarowany eliksir, Niewinna gra, Na sygnale</i>. Corocznie odbywały się spotkania z funkcjonariuszami Komendy Powiatowej Policji w Świdwinie pn. <i>Bezpieczne ferie, Przemoc i jej konsekwencje</i>. Realizowany był program profilaktyczny <i>Porozmawiajmy o zdrowiu i nowych zagrożeniach</i>. Rodzinom umożliwiono dostęp do poradnictwa specjalistycznego. Udzielano pomocy rodzinom w ramach rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” (w 2021 r. 35 dzieci skorzystało z dożywiania, w 2022 r. – 53 dzieci, a w 2023 r.- 34 dzieci). Prowadzone były zajęcia edukacyjne dla rodziców oraz wspierano i propagowano różne formy aktywności społecznej w celu wzmacniania więzi rodzinnych m.in.: obchodzono Dzień Rodziny, zorganizowano Marszobieg Brzeźnieński i Turniej Sołectw.</p>
<p>Wyznaczenie podmiotu organizującego pracę z rodziną</p>	<p>Na podstawie Uchwały Nr XXVII/119/2012 Rady Gminy Brzeźno z dnia 28 grudnia 2012 r. wyznaczono Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzeźnie jako podmiot właściwy do realizacji zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodzin w formie organizacji pracy z rodziną.</p> <p>Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej: „w przypadku, gdy wyznaczonym (...) podmiotem jest ośrodek pomocy społecznej albo centrum usług społecznych, w ośrodku albo w centrum można utworzyć zespół do spraw asysty rodzinnej”. Wójt Gminy oświadczył, że w ośrodku nie został powołany Zespół ds. asysty rodzinnej.</p>
<p>Kwalifikacje asystentów rodzin i sposób ich zatrudniania</p>	<p>W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie, w okresie objętym kontrolą, zatrudnionych było dwóch asystentów rodziny (w tym jeden w okresie od 4 do 31 stycznia 2021 r.), na dzień kontroli jeden. W okresie od 1 lutego do 5 kwietnia 2021 r. ośrodek nie zatrudniał asystenta rodziny, przez co nie zachowano ciągłości w zapewnieniu rodzinom przeżywającym trudności wsparcia asystenta rodziny.</p> <p>Asystenci posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w art. 12 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Zatrudnieni byli w systemie zadaniowego czasu pracy, co pozwalało na wsparcie rodzin adekwatnie do ich potrzeb. W aktach asystentów znajdowały się oświadczenia dotyczące spełnienia wymogów określonych w art. 12 ust. 1 pkt 2 - 4 ustawy.</p> <p>Dane asystentów zostały zweryfikowane przez kierownika</p>

	<p>Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie w Rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym⁴, po nawiązaniu stosunku pracy.</p> <p>W okresie objętym kontrolą asystent zatrudniony na dzień kontroli podnosił swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniu <i>Podstawy metodycznego działania asystenta rodziny w pigułce</i>, które finansowane było przez gminę. Tym samym gmina realizowała zadanie określone w art. 176 pkt. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dotyczące tworzenia możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.</p> <p>Drugi asystent nie uczestniczył w szkoleniach z uwagi na krótki okres zatrudnienia (niepełny miesiąc).</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcia i pomocy asystenta</p>	<p>Gmina zapewniała rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wsparcie i pomoc asystenta w okresie od 1 do 31 stycznia 2021 r. oraz od 6 kwietnia 2021 r. do dnia kontroli. Wsparcie nie było zapewnione w okresie od 1 lutego do 5 kwietnia 2021 r., co stanowi naruszenie art. 176 pkt 3 lit. a ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.</p> <p>Kierownik ośrodka podejmował działania w celu zatrudnienia asystenta rodziny. Sześciokrotnie ogłaszał nabór na stanowisko asystenta rodziny w dniach: 10 listopada i 29 grudnia 2020 r., 1 i 16 lutego oraz 1 i 12 marca 2021 roku. Dopiero w wyniku zakończenia szóstej procedury naboru został zatrudniony asystent rodziny. Informacja o naborze była umieszczana na tablicy ogłoszeń oraz na stronie internetowej i BIP Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie. W okresie od 1 lutego do 5 kwietnia 2021 r. pracę z rodzinami wymagającymi wsparcia asystenta prowadzili pracownicy socjalni.</p> <p>Zespół kontrolny ustalił, że przerwa w pracy asystenta w okresie od 1 lutego do 5 kwietnia 2021 r. wystąpiła z przyczyn niezależnych od jednostki, a kierownik ośrodka podejmował działania w celu jego pozyskania i zatrudnienia. Wobec tego odstępuję od wydawania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.</p> <p>W okresie objętym kontrolą w gminie było dwóch asystentów rodziny. Na dzień kontroli zatrudniona była na stanowisku asystenta rodziny jedna osoba w ramach umowy o pracę.</p> <p>Zgodnie z informacją kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie, na dzień kontroli asystent swoją opieką obejmował pięć rodzin, w których przebywało</p>

⁴ Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 152).

dziesięcioro dzieci. Zgodnie z art. 15 ust. 4 ustawy, liczba rodzin objętych wsparciem jednego asystenta nie może przekroczyć 15. Liczba asystentów w Gminie Brzeżno była adekwatna do potrzeb gminy.

Art. 10 ust. 4 ustawy wskazuje, że praca z rodziną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną. W Gminie Brzeżno na dzień kontroli nie objęto asystenturą 8 rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej. Przyczyną braku wsparcia asystenta było m.in.: śmierć rodziców (jedna rodzina), matka nie żyje, ojciec przebywa za granicą (jedna rodzina), matka przebywa poza terenem gminy, ojciec nieznany (jedna rodzina), rodzice zamieszkują poza gminą (jedna rodzina), matka zamieszkuje poza terenem gminy, ojciec jednego dziecka nie przebywa na terenie gminy, a ojciec drugiego dziecka jest nieznany (dwie rodziny), matka nie wyraziła zgody na współpracę z asystentem rodziny, ojcowie przebywali w zakładach karnych (2 rodziny).

Na dzień kontroli żadna rodzina, z której dzieci przebywały w pieczy zastępczej nie była objęta wsparciem asystenta.

W kontrolowanym okresie w pieczy zastępczej umieszczono troje dzieci z terenu gminy (po jednym w 2021 r., 2022 r. i 2022 r.).

W przypadku rodzin, z których dzieci zostały w kontrolowanym okresie umieszczone w pieczy zastępczej i na dzień kontroli w niej przebywały, przed ich umieszczeniem w pieczy m.in.: prowadzona była asystentura, praca socjalna, motywowano do podjęcia leczenia uzależnienia, współpracowano z sądem. Po umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej ośrodek działał na rzecz ich powrotu do rodziców biologicznych poprzez asystenturę i pracę socjalną, motywowano do leczenia uzależnienia.

Oceny pracy asystenta dokonano na podstawie analizy indywidualnej siedmiu rodzin ((...),(...),(...),(...),(...),(...),(...)) objętych jego wsparciem w kontrolowanym okresie, w tym: pięciu rodzin pozostających w asystenturze oraz dwóch rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę. Wśród analizowanych przypadków jeden dotyczył rodziny zobowiązanej do współpracy przez sąd, a dwa - rodzin, z których dzieci przebywały w pieczy zastępczej.

W czterech kontrolowanych przypadkach nastąpiła przerwa w pracy asystenta z rodziną. Kierownik ośrodka wyjaśnił, że przerwa ta spowodowana była brakiem zatrudnienia asystenta. W okresach przerwy praca z rodzinami była prowadzona przez pracowników socjalnych danego rejonu

w formie regularnego monitoringu funkcjonowania rodziny, częstych wizyt w miejscu zamieszkania rodziny. Pracownicy socjalni wspierali rodzinę w rozwiązywaniu trudności związanych z procesem opiekuńczo - wychowawczym, leczeniem uzależnienia od alkoholu oraz poprawą relacji wewnątrzrodzinnych i sytuacji życiowej.

We wszystkich kontrolowanych przypadkach asystent był przydzielany rodzinie przez kierownika ośrodka po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego i złożeniu wniosku przez pracownika socjalnego.

W dokumentach znajdowały się zgody rodzin na objęcie wsparciem.

Analizie poddano 23 plany pracy z rodzinami opracowane w kontrolowanym okresie. W dwóch przypadkach pierwsze plany pracy opracowane w kontrolowanym okresie zostały sporządzone po upływie miesiąca, a w dwóch planach brakowało daty sporządzenia. Wskazano, aby plany sporządzać bez zbędnej zwłoki od objęcia rodziny wsparciem asystenta oraz każdorazowo zamieszczać daty sporządzenia dokumentu.

Plany były sporządzane we współpracy z członkami rodzin i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, w tym w ośmiu planach nie był to pracownik socjalny, który przeprowadził wywiad środowiskowy w rodzinie. Z oświadczenia kierownika ośrodka wynika, że przyczyną tego były zmiany kadrowe oraz rejonizacje terenowe. W planach uwzględniano problemy występujące w rodzinach, określano zakres działań, terminy ich realizacji. W 7 planach terminy były zbyt ogólne. Wskazano, aby ww. terminy doprecyzować.

W 19 planach nie określone zostały przewidywane efekty, co stanowi naruszenie art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W przypadku jednej kontrolowanej rodziny czworo dzieci zostało umieszczonych w pieczy zastępczej przed okresem kontrolowanym, a jedno dziecko zostało umieszczone w pieczy w okresie kontrolowanym i na dzień kontroli nadal w niej przebywało. W kontrolowanym okresie rodzina była kolejny raz objęta wsparciem asystenta przez niepełny miesiąc i nie został z nią opracowany plan pracy, gdyż wyprowadziła się z terenu gminy. W przypadku drugiej kontrolowanej rodziny, z której jedno dziecko przebywało w rodzinnej pieczy zastępczej od 2016 r. (wówczas matka zamieszkiwała poza terenem gminy), matka po opuszczeniu zakładu karnego i zamieszkaniu na terenie gminy odmówiła zgody na współpracę z asystentem rodziny na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej i nie zamierzała podejmować

	<p>działań związanych z jego odzyskaniem, została objęta asystenturą ze względu na pobyt w rodzinie drugiego dziecka.</p> <p>Zgodnie z art. 15. ust. 1 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, do zadań asystenta rodziny należy dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny nie rzadziej niż co pół roku i przekazywanie jej podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>Analizie poddano 22 oceny sytuacji rodzin, których asystent dokonał w kontrolowanym okresie. W jednym przypadku ocena była dokonana z przekroczeniem ustawowego terminu o 4 dni. Zgodnie z oświadczeniem kierownika ośrodka ww. przekroczenie w sporządzeniu okresowej oceny sytuacji rodziny objętej asystenturą było związane z faktem podjęcia pracy na stanowisku asystenta przez nową osobę, która wdrażała się w dokumentację rodziny oraz zapoznawała z wieloaspektowością problemów rodziny objętej wsparciem asystenta od 2018 r., której ww. ocena dotyczyła. Z uwagi na to, że przekroczenie terminu sporządzenia ww. oceny nie wpływało na pracę z rodziną, a wszystkie pozostałe oceny były dokonane zgodnie z ustawowym terminem odstępując od wydawania zalecenia pokontrolnego w tym zakresie.</p> <p>Oceny każdorazowo były przekazywane podmiotowi organizującemu pracę z rodziną.</p> <p>W przypadku dwóch rodzin zakończono wsparcie przez asystenta. W przypadkach tych nie był prowadzony monitoring z uwagi na zmianę miejsca zamieszkania rodziny poza teren gminy. Przesłane zostały informacje do właściwego ośrodka.</p> <p>W aktach rodzin znajdowały się informacje o tym, kiedy i z jakich powodów zakończono pracę z rodzinami.</p> <p>Asystent dokumentował współpracę z instytucjami i osobami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, m.in.: szkołą, policją, służbą kuratorską, powiatowym centrum pomocy rodzinie, poradnią uzależnień, poradnią psychologiczno - pedagogiczną, służbą zdrowia, urzędem pracy.</p>
<p>Udział asystenta / podmiotu organizującego pracę z rodziną w okresowej ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej</p>	<p>Z informacji uzyskanych w jednostce wynika, że w kontrolowanym okresie do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie wpłynęło łącznie 12 zaproszeń do udziału w posiedzeniach dotyczących oceny sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pracownik podmiotu organizującego pracę z rodziną uczestniczył osobiście w jednym posiedzeniu. W 4 przypadkach ośrodek przesyłał informacje o funkcjonowaniu rodziny. Pozostałe sześć posiedzeń odbywało się w formie zdalnej (rozmowy</p>

	<p>telefoniczne).</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostępu do specjalistycznego poradnictwa</p>	<p>Zgodnie z pozyskanymi podczas kontroli informacjami Gmina Brzeźno zapewnia rodzinom zagrożonym kryzysem lub przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych dostęp do specjalistycznego poradnictwa, terapii i pomocy prawnej. Wsparcie psychologiczne udzielane jest w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie dwie godziny w miesiącu (skorzystało 20 rodzin) oraz w Publicznej Szkole Podstawowej w Brzeźnie w każdy wtorek od godz. 8.00 do godz. 14.00 i w czwartek od godz. 9.30 do godz. 15.30 (skorzystało 18 rodzin).</p> <p>W Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym dla Osób Dotkniętych Przemocą dyżur pełni pracownik socjalny, kurator i funkcjonariusz policji w każdy pierwszy poniedziałek miesiąca od godz. 15.00 do godz. 17.00. Ponadto, telefon dla osób dotkniętych przemocą domową czynny jest od godz. 15.00 do godz. 22.00. Mieszkańcy gminy mogą korzystać z bezpłatnej pomocy prawnej oraz mediacji w każdy wtorek od godz. 12.00 do godz. 16.00 w Urzędzie Gminy Brzeźno (skorzystało 10 rodzin). W szkole udzielane jest wsparcie pedagogiczne (skorzystało 49 dzieci).</p> <p>Informacje o prowadzonym poradnictwie są zamieszczane na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Brzeźno oraz ośrodka, w sołectwach, w szkole i w ośrodku zdrowia.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. b ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli w gminie prowadzono działania mające na celu tworzenie warunków do działania rodzin wspierających. Informacja o poszukiwaniu kandydatów na rodziny wspierające była zamieszczona na stronie internetowej ośrodka i na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy Brzeźno i ośrodka oraz na tablicach informacyjnych poszczególnych sołectw, w ośrodku zdrowia i w szkole. Ponadto, informacja była udostępniana podczas imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie gminy.</p> <p>Ponieważ w kontrolowanym okresie nie utworzono rodzin wspierających, nie było potrzeby wyodrębniania specjalnego funduszu na ich szkolenie, czy funkcjonowanie. Zgodnie z oświadczeniem Wójta Gminy Brzeźno, w momencie pojawienia się kandydatów na rodziny wspierające zostaną uruchomione środki z budżetu gminy.</p>
<p>Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienia w nich miejsc dla dzieci</p>	<p>Zgodnie z art. 176 ust. 3 lit. c ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przez</p>

	<p>prorowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci. Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina, podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania na podstawie art. 190, lub podmiot, który uzyskał zezwolenie wójta.</p> <p>Na dzień kontroli na terenie Gminy Brzeźno funkcjonuje jedna placówka wsparcia dziennego – Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Skrzaty” w Słonowicach prowadzona przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie na podstawie umów zawartych na okres: od 1 lutego do 31 grudnia 2021 r., od 14 lutego do 31 grudnia 2022 r. oraz od 2 stycznia do 31 grudnia 2023 roku. W styczniu 2021 r. oraz w okresie od stycznia do 13 lutego 2022 r. brak ciągłości funkcjonowania placówki, co stanowi naruszenie art. 18 ust. 1 i 2 ustawy.</p> <p>Placówka funkcjonuje w formie pracy podwórkowej i jest przeznaczona dla 15 wychowanków. W placówce zatrudniony jest jeden wychowawca.</p> <p>Ponadto, na terenie gminy w okresie od 1 lutego do 30 czerwca 2021 r. prowadzone było przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Okręgowy w Koszalinie Środowiskowe Ognisko Wychowawcze „Mrowisko” w Brzeźnie w formie pracy podwórkowej.</p>
<p>Monitoring sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.</p>	<p>Na dzień kontroli monitoringiem objętych było pięcioro dzieci z dwóch rodzin zagrożonych kryzysem. Monitoring prowadzony był przez pracowników socjalnych w formie wizyt w miejscu zamieszkania rodzin, podczas których prowadzone są rozmowy wspierające i motywujące do nawiązania współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, wychowawcą, pedagogiem szkolnym oraz poradnictwem (informowanie o możliwości wsparcia socjalnego, skorzystania z poradnictwa psychologicznego, prawnego), a także proponowane jest uczestnictwo dzieci w placówce wsparcia dziennego. Monitoring dokumentowany był w notatkach służbowych.</p> <p>Ośrodek uzyskuje informacje o sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w ramach pracy w terenie, od rodziny, pedagogów szkolnych, policji, pielęgniarki środowiskowej, sąsiadów i innych osób ze środowiska zamieszkania rodziny. Każde zgłoszenie jest sprawdzane oraz monitorowane przez pracowników socjalnych.</p> <p>Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Podejmowanie działań na rzecz kobiet w ciąży, ich rodzin lub rodziny z dzieckiem u którego</p>	<p>Gmina podejmowała te działania poprzez m.in. zamieszczenie na tablicy ogłoszeń i na stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie informacji na temat przysługujących praw oraz możliwości ubiegania</p>

<p>zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu</p>	<p>się o pomoc, wynikających z ustawy i Programu kompleksowego wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”⁵. Ponadto, ww. informacje były zamieszczane na tablicach ogłoszeń poszczególnych sołectw, w szkole i ośrodku zdrowia oraz podczas imprez kulturalnych i sportowych organizowanych na terenie Gminy Brzeźno. Opracowany został lokalny informator <i>Za życiem</i>.</p> <p>W styczniu 2021 r. i w okresie od 6 kwietnia 2021 r. do dnia kontroli gmina była przygotowana do udzielania ww. wsparcia w formie asystentury, a w okresie od 1 lutego do 5 kwietnia 2021 r. nie była przygotowana z przyczyn niezależnych od jednostki.</p> <p>Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie, w okresie objętym kontrolą nie wpłynął wniosek o koordynację poradnictwa opisanego w art. 8 ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.</p>
<p>Sprawowanie kontroli nad podmiotem organizującym pracę z rodziną i placówkami wsparcia dziennego</p>	<p>Zgodnie z art. 28a ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wójt sprawuje kontrolę nad podmiotami organizującymi pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego.</p> <p>W kontrolowanym okresie przeprowadzona została jedna kontrola nad podmiotem organizującym pracę z rodziną. W dniu 3 marca 2023 r. kontrolę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie przeprowadził Sekretarz Gminy oraz Inspektor do spraw oświaty i promocji gminy (Zarządzenie nr 71/2022 Wójta Gminy Brzeźno z 30 grudnia 2022 r.). Po kontroli sporządzony został protokół kontroli, wydano zalecenie. Kierownik ośrodka pisemnie poinformował o realizacji wydanego zalecenia.</p> <p>W kontrolowanym okresie zostały przeprowadzone trzy kontrole w placówkach wsparcia dziennego. W dniu 15 grudnia 2021 r. przeprowadzone zostały kontrole w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym „Skrzaty” w Słonowicach oraz Środowiskowym Ognisku Wychowawczym „Mrowisko” w Brzeźnie przez pracownika Urzędu Gminy (Upoważnienie Wójta Gminy Nr 11/2021 z 14 grudnia 2021 r.). Po kontrolach sporządzone zostały protokoły, w których wskazano brak uwag do prowadzonej działalności placówek.</p> <p>W dniu 23 stycznia 2023 r. przeprowadzona została kontrola w Środowiskowym Ognisku Wychowawczym „Skrzaty” w Słonowicach przez Sekretarza Gminy i Inspektora do spraw oświaty i promocji gminy (Zarządzenie Nr 71/2022 Wójta Gminy Brzeźno z 30 grudnia 2022 r.). Po kontroli sporządzony został protokół, nie wydano zaleceń pokontrolnych.</p>

⁵ Ustawa z dnia 4 listopada o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329)

<p>Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej</p>	<p>Zgodnie z informacjami uzyskanymi podczas kontroli Gmina Brzeźno współfinansowała pobyt dzieci w pieczy zastępczej. W 2021 r. na pokrycie kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej przeznaczono 169 248,86 zł, w roku 2022 – 155 122,29 zł, a w 2023 r. za pobyt dzieci w pieczy poniesiono koszty w wysokości 45 892,68 zł. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Przechowywanie dokumentacji osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p>	<p>Podczas kontroli stwierdzono, że dokumentacja osób, do których stosuje się ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przechowywana jest w zamkniętej szafie w pokoju pracowników socjalnych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Brzeźnie i jest chroniona przed dostępem osób nieuprawnionych. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.</p>
<p>Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny</p>	<p>W kontrolowanym okresie, gmina przekazała Wojewodzie Zachodniopomorskiemu sprawozdania rzeczowo-finansowe z zakresu wspierania rodziny zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej⁶. W trzech sprawozdaniach rzeczowo – finansowych przekazywanych w okresie kontrolowanym błędnie podane zostały informacje w zakresie liczby placówek wsparcia dziennego albo liczby miejsc w placówkach. Pouczono w w/w zakresie.</p>
<p>Realizacja zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonych w dniu 11 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Brzeźno</p>	<p>W wyniku kontroli przeprowadzonej w dniu 11 czerwca 2018 r. w Urzędzie Gminy Brzeźno wydano zalecenia pokontrolne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sprawować kontrolę nad podmiotem organizującym pracę z rodziną oraz placówkami wsparcia dziennego – art. 28a ust.1 ustawy - zalecenie jest realizowane, 2) placówki wsparcia dziennego prowadzić w lokalach, które spełniają wymagania zawarte w art. 18b ustawy, t.j. posiadają pozytywne opinie komendanta powiatowego Państwowej Straży Pożarnej oraz właściwego państwowego inspektora sanitarnego – Nie dokonano oceny realizacji zalecenia pokontrolnego, gdyż w okresie kontrolowanym na terenie gminy prowadzono placówki wsparcia dziennego w formie pracy podwórkowej. Wójt Gminy oświadczył, że w celu kontynuacji pracy placówki wsparcia dziennego w 2019 r. zostały one przekształcone w placówki o charakterze pracy podwórkowej. Tylko taki charakter pracy pozwolił na funkcjonowanie ich, biorąc pod uwagę warunki dopuszczenia do pracy pod względem bezpieczeństwa z zakresu p.poż. i wymagań higieniczno-sanitarnych.

⁶ Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie sprawozdań rzeczowo-finansowych z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej (Dz. U. z 2019 r., poz. 1195)

Podsumowanie ustaleń kontroli

stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) niesprawdzenie danych asystenta rodziny w rejestrze z dostępem ograniczonym, o którym mowa w ustawie o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, przed nawiązaniem stosunku pracy, 2) w 18 planach pracy z rodzinami brak określenia przewidywanych efektów, 3) brak ciągłości funkcjonowania placówki wsparcia dziennego w styczniu 2021 r. i w okresie od stycznia do 13 lutego 2022 r.
przyczyny stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ul style="list-style-type: none"> – nieprzestrzeganie obowiązujących przepisów, – błędna interpretacja przepisów
skutki stwierdzonych uchybień / nieprawidłowości	<ol style="list-style-type: none"> 1) naruszenie art. 15 ust. 3 i art. 18 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, 2) naruszenie art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym, 3) niewystarczające wsparcie dla rodzin niewydolnych pod względem opiekuńczo-wychowawczym oraz dzieci z tych rodzin
osoby odpowiedzialne za stwierdzone uchybienia / nieprawidłowości	Wójt Gminy Brzeźno, kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Brzeźnie, asystent rodziny
uprawnienia jednostki kontrolowanej	Zgodnie z art. 197d ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania.
wpis w książce kontroli	2
wystąpienie otrzymują	<ol style="list-style-type: none"> 1) Wójt Gminy Brzeźno 2) Wojewoda Zachodniopomorski

W celu podniesienia efektywności pracy Gminy Brzeźno w zakresie wspierania rodziny

wydają zalecenia:

znaczące:

- 1) przed nawiązaniem stosunku pracy weryfikować osoby pod kątem zamieszczenia ich danych w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym z dostępem ograniczonym, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym,

zwykłe:

- 2) ujmować w planach pracy z rodzinami przewidywane efekty - art. 15 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- 3) zachować ciągłość prowadzenia placówki wsparcia dziennego, a tym samym wsparcie rodzinom i dzieciom w myśl art. 18 ust. 1 i 2 ustawy.

W przypadku braku zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego proszę poinformować mnie w ciągu 30 dni od daty otrzymania wystąpienia o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

właściwe podpisy na oryginale